

SAMOBORSKI LIST

Glasiilo za promicanje lokalnih interesa.

God. VI.

Broj 2.

„Samoborski list“ izlazi svake nedjelje u 8 sati ujutro. PRETPLATA na četvrt godine iznosi za domaće pretplatnike K 1-70, za vanjske s poštarinom K 2, za inozemstvo K 2-25. Na pò i na cijelu godinu razmjerno više. Pojedini broj stoji 16 litora. Uprava i uredništvo nalazi se na trgu Leop. Savi. br. 20.

U Samoboru
8. siječnja 1911.

OGLASE prima uprava, a plaća se za petlini redak u redakcionom dijelu 20 fil. u oglasnom 10 fil. Za oglas, koji se više puta uvrćuju, daje se znatan popust. Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“. Neplaćena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

Traže novu općinu.

Kako smo već ukratko javili, preko 200 žitelja porezne općine Domaslovec poslalo je molbu na kr. županijsku oblast, u kojoj traže odcjepljenje od upravne općine Podvrh i uredjenje samostalne općine. Take molbe za samostalno uredjenje općina rješava, kako je poznato, županijska skupština a u posljednjoj instanciji zem. vlada. Općinari, koji su ovu molbu podnijeli, nijesu u njoj naveli nikakih razloga na kojima osnivaju svoju regbi jednodušno izraženu želju za odcjepljenjem, pa i mi ne možemo stoga potanko iznijeti sve one uzroke, koji su uplivali na njihovu najnoviju odluku.

No iz toga još ne slijedi, da se ne bi moglo domišljati glavnom povodu. U općini Podvrh stao je rasti namet. Školska pitanja sve jače izbijaju, to jače što su se prije prosvjetne potrebe u ovoj općini gotovo sasvim pušale s vida. Treba puno školskih novogradnja, a sela oko Domaslovca imaju već svoju novu školu u Farkaševcu, koja se po novoj osnovi imade proširiti jedino u dvorazrednu. Ovi žitelji sad malju, čemu da oni nose sve one nove terete, za razna druga sela koji su na pomolu, pa žele za vremena tomu svemu izbjeći, a jedini i sigurni izlazak iz ove situacije nalaze u odcjepljenju. U tome se imade potražiti ključ za razumijevanje njihove najnovije i tako vruće ističane želje.

Ne možemo znati još danas uspjeh, kojim će uroditi molba žitelja por. općine

Domaslovec, jer to ovisi o čitavom kompleksu pitanja, koja će tim povodom neminovno izbiti. Tako će se morati riješiti sporazumno sa opć. odborom eventualna naknada za novogradnju farkaševačke škole, pa onda da li bi se nova općina mogla da samostalno uzdržava i uspješno razvija, da li to ne će biti na uštrb sadašnje općine itd. To sve može naići na poteškoće, ali i na otvorene zapreke. Što se tiče samog opć. odbora, to ovaj, kako čujemo, ne će imati ništa protiv toga, da se udovolji želji žitelja por. općine Domaslovec, dakako uz stanovite uvjete. Ne prejudicirajući svim tim pitanjima, jer bi to bilo uopće preuranjeno, možemo javiti da je redoviti postupak u samom predmetu već zametnut, a započet će time, da će kot. pre. stojnik g. Ključec ovih dana iznajprije preslušati sve kuće gospodare sela, koji su zatražili odcjepljenje i ispitati razloge njihove zamolbe. Tada ćemo se još vratiti na stvar, koja mora da zanima i nas to više jer opć. Podvrh ima svoje sjelo u Samoboru, a sela por. općine Domaslovec u neposrednom su okolišu našega trgovišta.

Domaće vijesti.

Popis pučanstva mirno napreduje u Samoboru i okolnim selima. Radnje popisnih povjerenika primiču se kraju. Nešto je snijeg zadao poteškoća povjerenicima u daljim i brdskim selima. Na 10. o. mj. preuzimaju gradju revizori u svoje ruke.

Društvu za poljepšanje Samobora darovali su:

G Švarić Anton, župnik u Odri 5 K. U gostioni Švarić „veseli gratulanti“, sabrali 1 K.

Za piramidu na Tepcu darovali su Švarić Antun žup. 5 K, B. B. 1 K, K. A. umjesto vjenca pok. Betiki Koudeike 5 K.

Za popravak staroga grada darovao je g. A. Švarić, župnik 5 K.

Pučko predavanje. „Klub hrv. sveučilišnih građana za pouku analfabeta“ držat će danas poslije podne u 6 sati u vijećnici trga Samobora predavanje sa skioptikom „O alkoholizmu“.

Umoljava se p. n. gradjanstvo, da se u što većem broju odazove.

Dobrovoljni prinosi za pokriće troškova primaju se sa zahvalnošću.

† Ferdo Ivanjšćak, posjednik i stolar unro je nakon duljeg bolovanja 2. o. mj. navršivši 65. godinu života. Pokojnik bijaše čestit i marljiv obrtnik. Oplakuje ga udovica i četiri sina. Sprovod mu je bio u srijedu uz saučešće brojnog gradjanstva. — Laka mu zemlja.

Utkup javnih radnja. Dužnost otkupnine za javne radnje u godini 1911. iznosi za općinu Samobor 1885-60 K, Podvrh 6704-80 K, Sv. Nedjelju K 2250. — Sv. Martin 3624-40 K, Stupnik 3239-60 K. Ukupno u čitavom kotaru iznosi otkupnina 17.704-40 K. Prema lantskoj godini ovaj je iznos veći za svotu od K 63-30.

Uredjenje potoka Gradne. Trg. poglavarstvo podnijelo je predstavku na kr. zem. vladu, u kojoj je na osnovu zaključka zastupstva zamolilo, da se od već doznačenoga zajma od 12000 K za usporne brane i osigurateljne radnje na potoku Gra-

Iz lječnikovih zapisaka.

Sjedim u sobi i gledam, kako snijeg sipje. Božić je blizu. Upravo htjedoh poći na šetnju, jer misljam, da ne će nitko više doći; najednom čujem pred vratima, najprije iskakivanje, zatim struganje nogu, a onda kucanje.

„Unutra!“

Vrata se otvore, a u sobu se ušlja, meni već starija dobro poznati rudarski „purgar“ F.

„Falen budi ježub Kristuš, gospon doktor!“

„Navjete. Koje dobro vas k meni vodi, prijatelju?“

„Bogme ni dobro, kad sam k njim doji moral.“

„Dakle što je?“

„Prosim ponizno najprije Boga a onda nak njib, naj dostojno oprostiti, ne budi tlo povedano, — žena mi je bolesna.“

„Tako? A kako dugo već?“

„Osem dan!“

„Osem dana!? I vi sad istom do-
laste?“

„Prosim ponizno Boga, pa njih, naj dostojno oprostiti, — turt sem si mislil, bu — bu; al sejedno ni!“

„No, pa kako joj je?“

„Ha, tak — tak!“

„Ima li vrućinu?“

„Hu, gori kak rezbelena železna peć!“

„Hmi! Da li šedja?“

„Joj, kabal bi vode popila!“

„Znoj li se?“

„Prosim, kaj je to?“

„No, da li se poti?“

„Aha! Baš je, kak da bi ju z. Jarka potegnul!“

„A jeli ona pratima p... —“

„Prosim, mi imamo poplon.“

„Dakle, jeli pratima po poplonu pre-
bire?“

„Je, baš kak rudarski školnik na or-
gulah!“

„A da li bulazni?“

„—?“

„Da li više put onako smučeno govori?“

„Je, je! Zmirum blandra!“

„Jeli ju u prsima ili ledjima tska?“

„Pod rebrih ju tiščil, kak da ima nutri sedam vugorkov, a ze zubmi škripa, kakti zagrebačka čizma.“

„A ima li teka?“

„Prosim, kaj je to?“

„No — apetita?“

„Aha! Ni cipovca ne bi zagriznila!“

„Dragi prijatelju, vaša žena imatifus.“

„Tilifuss!! Hu! Sveta Barbara! Zde je pa aus! Pograbivši šešir, odleti van ne rekavši mi ni z Bogom.“

Kad je došao kući, našao je ženu već na odru.

K. B—n.

„Ovaj dialog zabilježio si je u svoje zapiske pok. Dr. Milan Biščan, a razumije se, da je taj lječnik bio on sam. Mnogi njegovi prijatelji sjećat će se ovog njegovog doživljaja iz vlastitog mu pričanja. Stvarcu nam je pripostala njegova gdjica kćerka, a mi je rado donosimo, da osvjetlimo uspomenu na ovog vrijednog pokojnika i jednoga od najpopularnijih naših gradjana. Ured.“

dni koncem godine 1909. zaostali otplatni obroci od 3500 K i u god. 1910. i 1911 dospjevajući obroci od 4000 K, ukupno dakle 7500 K produlje na otplatu od daljnjih 10 godina počevši od god 1910. Isto tako da se zamoljeni zajam za taracanje Gradne, koji sastoji iz prinosa općine kao moralnog tijela u iznosu od 12.350 K i prinosa interesenata u iznosu od 6591 K 81 fil., ukupno dakle 19.000 K dozvoli također na desetogodišnje obročno oplaćivanje počevši od godine 1910.

Kr. zem. vlada, odjel za unutrašnje poslove izdala je sada odluku, te je na predstavku, kojom moli trg. Sam. odbor novi zajam i produljenje oplate samo utoliko uvažila, da se rok za otplatu prvoga zajma od god. 1905. (naime od 12000 K) produlji za dvije godine tako, da se uplata dospjelih obroka predujma za godine 1909. i 1910. ima nefaljeno uplatiti u godini 1911., a zadnji obrok u godini 1913. Isto tako produljuje se otplata predujma podijeljenog godine 1906. obaloposjednicima trg. Sam. odbora na dvije godine tako, da zadnji obrok oplate imadi uslijediti umjesto u godini 1912. u godini 1914. Molba nar. za podijeljenje zajma za taracanje nije uvažena.

Škola u Mirnovcu. Županijska oblast odredila je, da se sa gradnjom škole u Mirnovcu ima odmah otpočeti. Budući da nije još nova osnova školska oživotvorena, a predmet glede te škole već odavna pravomoćan, to da se ne može čekati ovom novogradnjom, jer je od prijeko nužde. Uslijed toga pozvano je zastupstvo da osigura potrebnu glavnicu, jer će se inače ureda radi raspisati namet. Zastupstvo je u svoje vrijeme stvorilo zaključak, da se od vlastelina g. Reizera imade kupiti kuća i posjed za školu u Mirnovcu, te je izabran i odbor, koji imade sa g. Reizerom, sklopiti kupoprodajni ugovor. Zastupstvo je izrično upozoreno, da u ovom predmetu odmah postupi i u korist općine, jer bi mogao nastupiti slučaj kakav je bio kod gradnje škole u Farkaševcu, pak bi onda opet moglo doći do suvišnih žalbi i tužbi.

Ustanovljenje broja opć. odbornika. Skupština županije zagrebačke ustanovila je broj i razmjerje opć. odbornika u općini Sv. Nedjelja i Stupnik, gdje taj broj nije bio fiksiran za pojedina sela. Za opć. Sv. Nedjelja ustanovljeno je 12 odbornika i to 4 iz velepora, a 8 između ostalih općinara. Od potonjih bira Kerestinec, Rakitje, Sv. Nedjelja, Brezje, Breg i Doljo jednog, a Strmec 2. — Za Stupnik bira se 12 odbornika; 4 iz najvećeg poreza a osmorica iz Stupnika, Obreža, Ježdovca, Lučkog, Blata, Remetinca, Batinca i Demerja, iz svakog od ovih sela po jedan.

Tužba na put. Primamo pritužbu općinara radi kolnog puta, što vodi od Hamora do Regovića. Taj se nalazi u tako lošem stanju, da gospodari, koji onuda voze, moraju uprezati po 4 vola, dok bi, da je put u redu, lako mogao isti teret povući i običan par volova. Put upotrebljavaju mnogo seljaci iz podvrške općine, naročito oni iz Gregurić-brijega, pa bi bilo opravdano, da za njegovo uređenje pridonese i općina Podvrih.

Proračun općine Sv. Martina. Upravni odbor županije zagrebačke u svojoj sjednici održanoj 28. prosinca pr. god. uslo je u pretres proračun upravne općine Sv. Martin. Pri tom je odlučio, da se ukinuta po opć. odboru stavka rashoda: nagrada učiteljici u Rakov Potoku sa 120 K imade opet uvrstiti u proračun i to iz razloga, što se dopuštena jednom nagrada za poslu u ženskom ručnom radu, dok služba traje, na štetu dotičnog uživaoca mijenjati ili ukinuti ne smije. — Ureda radi povišen je bolno opskrbiti trošak od 1125 K na 2025 K, a ta diferencija potiče iz novog 6 posto bolno-opakrtnog nameta, kojeg zastupstvo nije htjelo da uvrsti u proračun. — Konačno je preimirana plaća učiteljici, koja bi se imala namjestiti u Sv. Martinu Pod Oklicem, sa 270 K od 1. rujna do 31. prosinca 1911. brisana, jer se pitanje proširenja škole u Sv. Martinu nalazi tek u raspravi. Prema

ovako obredjenom proračunu povišen je rashod za 750 K, te će za pokriće povišenog manjka u skupnom iznosu od 13.619-96 K biti nuždan raspis nameta od 91 posto na porez od 15.000 K. Nakon pravomoćnosti ove odluke zamolit će se kr. zem. vlada za dozvolu toga raspisa. Nezasadovoljnim strankama prosto je staviti prigovore u roku od 14. dana.

Mi smo izvještujući o proračunu ove općine već naglasili da će namet iznositi bez sumnje 100 posto u ovoj općini sobzirom na sav rashod i novi bolno-opakrtni namet, koji nije bio uvršten u proračun. A to se i zbio, jer valja znati, da plaćaju tamošnji općinari još i posebni 10 postotni namet za školsko-gradjevnu zakladu. Svcukupni dakle namet iznosi prema riječidbi žup. upravnog odbora 101 post o. U našem kotaru općina Sv. Martin dosada je najjače opterećena nametom. Dodajemo je, da su lane tamošnji općinari plaćali 68 posto odnosno sa školskim nametom 78 posto nameta. Namet je dakle porasao za čitava 23 postotka.

Molba za pripojenje zagrebačkom kotaru. Posljednji smo put javili, da su općinari porezne općine Domaslovec zatražili odcjepljenje od upravne općine Podvrih i žele samostajnu općinu. Zastupstvo stupničko također je dobilo volju za odcjepljenje, ali ono želi prijeći iz kotara samoborskoga k zagrebačkom. U predstavlci, koju je opć. odbor podnio, motivira se ova želja time, da je stupničanim bliže u Zagreb, i da oni većma gravitiraju onamo, negoli u Samobor.

Lovište u Kranjskoj. Javili smo, da su lovište Velika Dolina dostali dražbom gg. Presečki i Levičar, koji imadu oveće posjede na kranjskoj strani. „Okrajno glavarstvo“ u Krškem dozvolilo je na molbu I. Levičara, da ova je lovačko društvo, sa 16 članova, čija je imena priopćio tamošnjem okr. glavarstvu.

Iz Samobora nalazi se u lovačkom društvu gg. Dragutin Uriš, Dušan Presečki, Antun Rumenić ml. i Mitutin Sebastijan. Ostali su članovi iz Kranjske i austrijski državljani.

Statistika mrtvih. U prosincu prošle godine umro je u svemu 14 osoba u Samoboru. Lane je u tom mjesecu umro samo 5 osoba. Do Božića bio je isti broj mrtvih kao i u godini 1909., naime 70. No tada su nadolila još 4 mrtva, pa je za toliko pretegnuo broj mrtvih u prošloj godini prema nretprošloj. Lane su naime bila u Samoboru 74 mrtvaca, i potom je bila, što se pomora tiče, nepovoljnija prošla godina od 1909. — Bit će zanimljivo znati, kako stoje brojevi pomora u prijašnjih pet godina. Godine 1908. umro je u Samoboru 75 osoba, 1907. umro je 68, god., 1906. bilo je 77 slučajeva smrti, a 1905. bio je 71 slučaj. Vidimo iz svega, da se broj mrtvih u Samoboru kreće prilično oko broja 70 u posljednjim godinama.

Prekršaj lovnog zakona. Juro Gregur-Coban, 21. god. star iz Strmca prijavljen je po poljara Mikleža, da je pucao na seca. Prosudjen je po kot oblasti na 50 K globe.

Prijavio, da je ostao bez konja i kola. Na redarstvenu stražaricu L. u Zagreba došao je Guro Ladović iz Rakov Potoka i prijavio, da mu je nestalo konja i kola iz dvorišta jedne kćerke. Kot. oblast zamoljena je, da protraži Ladovića, pošto se ne zna dalje, što je s tim kolima, a zna se, da je Ladović, kad je prijavu podnio, bio u pijanom stanju.

Redarstvena vijesti. U noći od 2. na 3. siječnja uspjela je redarstvena straža jednu ženku osobu radi ubijanja.

Isgrad. Na Staru godinu prijavio je redarstvu stitničar Mijo Kokman, da se u njegovom dućanu nalazi neki sluga, koji je popio za 50 fil. rakija, ali je ne će plaćati već je stao kleti i proklinjati tako da je prisiljen zatražiti redarstvo. Došavši onamo stražar Tičar nije više našao u dućanu tagrednika, ali je doznao, da je bio dotični

tako osoran, te bi bio navalio i na Miju Kokmana, da ga nijesu drugi ljudi odbranili. Stražar se dao u poljeru za izgrednikom i našao ga u dvorištu Ivana Škaraba, pa ga proglasio usplanim. Dotičnik, koji se zove Bartol Huzjak, nije se odazvao redaru, već je stao i njega proklinjati, pa ga i tvorno sapao, tako d. mu je i kacigu zbačio sa glave. Tek uz pripomoć drugih pozvanih redara pošlo je za rukom Huzjaka svladati i otpremiti ga u zatvor.

Nasrtljivi „gratulanti“. Stari običaj, da se o Novoj godini izmjenjuju čestitke i dobre želje, izrabljuju mangiderani i derančići u Samoboru na svoj način. Njihovo nametljivo čestitanje postiglo je ove godine svoj vrhunac, i izvrilo se u očitu drskost. Već poslije 3 sata ujutro nijesu mnogi građani imali mira, jer su im gratulanti lupali po prozorima, udarali po vratima i silom ih htjeli isjerati iz kreveta, da saslušaju njihove „dobre želje“ i da takove, što je uostalom glavno, primjereno honoriraju. Svaka stvar mora imati svoje granice, pa i ovaka novogodišnja čestitanja, kojima se kuće gospodarima smeta pače i mirno spavanje na samu Novu godinu. Kad već nije ove godine, do godine bi svakako morala i policija poučiti ove nasrtljive gratu ante, da su njihove čestitke u 3 i 4 sata ujutro svakako preuranjene, i da je zabranjeno smetati noćni mir, pa makar i sa „najboljim željama“.

Umrli u Samoboru od 1. do 8. siječnja:

Antun Rizović, težak, 25 god., Gornji kraj br. 13., od vodene bolesti.

Ferdo Ivanjčak, stolar, 65. god., Jurjevska ulica br. 5. od astme.

Samoborci i Samoborke

sjetite se

„Društva za poljepšanje Samobora“

Senzacionalni preokret u jednoj ostav. raspravi.

Dvije oporuke nepotpisane.

Dobro poznati um. župnik Aleksa Padarčić umro je u Samoboru 3. veljače prošle godine. Iza njega ostala je kuća, više nepokretnosti, uplata na 5000 K i jedna na 20000 K i dr. Čitav imetak reprezentirao je vrijednost oko 70000 K. Iza Padarčića našle su se dvije oporuke, u kojima obima ostavlja svojoj sestri Paniki Budi kuća i nakretine, ali nakretost Panikin, koja je čitavo kućanstvo vodila svog brata, nijedna od oporuka nije bila ni dovršena, ni potpisana. Imao je u ovim nepotpisanim testamentima očito cijele kćerke pojedina svojom rođacima omeštivši razloge, silio im se ostavlja sila. Oporuke su originalne, kao što je i potpis Padarčić bio čovjek svoga kova a inače dobio velik dobitnik. Panika Budi tvrdila je u svjedoč., da oporuke mora biti potpisane oporukom, i da joj je potpisao brat sam čitavo kova, da se sa nje potpisalo, da joj se bude brivica ml. No oporuke same, te nema, ova ova dvije nepotpisane. Kasa je potražila dokazivati da je ista očitovao posljednja volja njena potpisao brat, ali joj to nije također pošlo za rukom dokazati, i tako joj propadla sve nada, i ona se već uprijetila u kletvu, da će se morati odvesti iz kuće, u kojoj je tako dugo gospodarila i vodila sav kućni posao. Nestalo je dakle pitanje

Što će nepotpisani testament?

Prijavio su se na sudjelovanje dva brata Vukobrat, Antun, i Jurek u kletvu, Panika Budi, 18 godina u kletvu kletva Batinca, koja je također bila u kletvu Batinca. No javio se i ova, dr. nadobudništvo kao zastupnik ova. Po istom istom, što govori sa domaćim engrebićima, imade sa istom isto svjedok umro bez posljednje volje, trećina njegova imetak pripasti ovi, trećina dobija rođina, a trećina treba bi pripasti stromocima općine Samobor i Podvrih. To je jasno, i protiv ovih ustanova nije bilo

lijeka. No kad su do ove spoznaje iza du-
ljeg vremena došla braća i sestre pokojni-
kove, porodila se najednom:

Parba medju braćom.

Sva braća su zauzela stanovište protiv
Fanike Budi u ovoj parbi. Došlo je i do
raznih tragikomičnih scena za prealučavanja.
Braća su tražila najprije sekvetar no jer
niju položili traženog predujma, nije on ni
uveden. Zatim je podignuta tužba protiv
Fanike, da je podigla uložnicu na 552320
K. Ona je na zahtjev drž. nadodvjetništva
povratila 5023 K, i tvrdila, da je to njezina
prištednja, a da je i braći dala po 300 K.
Aloja da si je i krov na kući popravio s njime.
No Aloja je odlučno protestirao protiv ove
tvrdnje, i dokazivao da njegov krov i nije
popravljen. Na koncu je drž. odvjetništvo
tražilo, da se nekretnine prodadu, (pokret-
nine su već prije rasprodane), i da se utje-
raju tražbine, plate dugovi ostavštine i naj-
zad, da Fanika položi račun o upravi. —
23. prosinca 1910. na ročištu kod suda
izjavile su sve stranke za prodaju. Očitovale
se i Fanika Budi i dala, nasljedno očitov-
vanje, pošto je izgubila već svaku nadu, da
će se pronaći valjana oporuka. Za koji dan
bila bi dražba čitavog imutka, ali bi sve-
dij ostali na dnevnom redu daljnji procesi,
kad iznenada nastaje čitav preokret, jer je

Nadljena prava oporuka.

U srijedu poslije podne osvanula je u
pisarnici kr. jav. bilježnika Dra. Horvata
Fanika Budi sva ugodno uzbudjena vadeći
iz džepa oporuku svoga brata, koja se sa
tekstom prijašnjih nepotpisanih „oporuka“
gotovo potpuno slaže, ali nudi potpis opo-
ručitelja. U toj oporuci proglašuje Aleksa
Padarčić svoju sestru Faniku univerzalnom
baštinicom, a ostavlja još ove legat: Ani
Balijsa 1000 K, za altarijske mise za rodi-
telje 500 K, za sebe i za rodbinu po 500
K, siromasima 200 K, za spomenik grobnj
1000 K. Stuge Vasina i Janka imade Fanika
zadržati u kući do svoje smrti.

Utrzo su se po Samoboru oronijeli
najrazličitiji glasovi o tajinstvenosti prona-
laska ovoga testamenta. Najednoć se u svim
samoborskim lokalima zapodjela polemika o
spiritističkim fenomenima i idejama o trans-
cendentalnom životu čovjeka. Pripovjedalo se
naime, da se Fanika kroz 3 noći prije na-
djene oporuke kod svoga kreveta javio njezin
pok. brat, te je tješio „Muči, Fana, ja sam
za te dobro napravil, ti si sve z menom
priskrbila, ti moraš ostati moja baštinica.“
Treće noći rekao joj je pak otvoreno, da se
oporuka nalazi u staroj reverendi na tavanu.
Fanika pošla na tavan i tu zbilja u reve-
rendi pronašla — oporuku.

Pošto su se o tom događaju stali
najrazličitiji i nevjerojatni glasovi kolportir-
ati ga i po novinskim zagrebačkim, te su
u najraznovrsnim svojim varijacijama dali
povoda raznim tumačenjima glede „pojava
duhova“, te se je naš urednik dr. Juratović,
koga je stvar zanimala i kao liječnik, sa
pratištom od više odličnih ugleda glavom u
stan pokojnog Padarčića, da kaže

Što val sama Fanika Budi?

Naš urednik našao je u četvrtak poslije
podne Faniku u strasnoj primirnoj sobici
u kojoj čitavo pokućstvo sastoji još jedno
od drvenog stola i nekoliko stolica. U sobi
je bilo još nešto malo čitade, koje se
grijalo uz peć. Čovjek je davao znak života
svojim gundranjem i hantikuliranjem
glasovima svoga odobrovanja ili negodo-
vanja.

Dobro, kako ste vi došli, draga me-
nica, do oporuke — pitan je naš urednik.
To mi se gospod doktor ina otvoro —
stalo je staros prištit, je val na oporuku od
Boliše mirno. I govora i pojačanja, koje
reči su mene i čula me ošepiti u savor, sve
me to tako uređuje, da se svu čula, kao
da me je bio prištitno bijesnom rukom. I
tada onaj da došao moj pokojni brat koji
me tješ: „Muči, Fana, za svoj se život,
ti val već sve naša.“ Na upit da li je ona

kakvog „duha“ vidjela, odgovorila je kate-
gorički da nije.

U srijedu poslije podne desio joj se
pak ovaj:

Čudnovati slučaj.

Došao k njoj bogac otrcan i ozebao,
te ju molio za kakav stari kaput, ona se
odmah sjetila, da mora još postojati negdje
na tavanu gornji kaput mrke boje, koga je
pokojni Aleksa redovito nosio kao „Haus-
rock“, te koji je ona ponudila svomu bratu
Aloju, a on joj ga bacio u glavu. I sve
stvari su se pokojnikove rasprodale, samo
toga otrcanoga kaputa ni baš htio da kupi.
Pošla je dakle sada na tavan po taj kaput,
da ga dade bokcu. Ali kad se vrati natrag
bokca ne nadje više. Išeznuo kao da ga je
zemlja pojela. Okretajući kaputa opazila je
ona pri tom, da u vanjskom džepu imade
jedan žepni rubac, a u unutrašnjem džepu
očiti cijeli svežanj papira. Rastvorila ona ta
pisma, našla je razne obveznice, namire,
listove, a medju njima najednom našde na
svoje presenečenje — oporuku sa potpisom.

To je ispovjest Fanike Budi, na koju
još doda, da je ona pozitivno znala, da je
brat jednu oporuku potpisao, samo se nije
ta mogla sve dosada da pronađe. Čudnom
slučaju sa ovim bokcem imade se pripisati,
da je tu oporuku našla.

Što sada slijedi?

Sud će sada opet sve spise povratiti
javnom bilježniku, da vodi iznova ostavin-
sku raspravu. Čitava stvar mogla bi biti
ubrzno svršena. Ali, ako braća neće priznati
oporuke, bit će upućeni da je pobijaju. Tada
bi opet čitav predmet dospio sudu i nastala
parnica, kojoj se ne da predvidjeti rok, kad
... Svakako Fanika ostaje i dalje u
... do dražbe sada ne će ni doći. —
Fanika Budi opozvala je odmah svoje nas-
ljedno očitovanje dano 23. prosinca, a ujedno
je zatražila, da joj braća povrate svote, koje
im je bila taplatala u svoje vrijeme.

Društvene vijesti.

Vatrogasni ples. Naši požrtvovali
vatrogasci priređuju svoj ovogodišnji ples
15. o. m. Oni time otvaraju zabave naših
društava, koja će gotovo sva prirediti ple-
sove u ljetošnjoj pokladnoj sezoni. — Ples
vatrogasnog društva bit će po dosadašnjem
običaju spjeb sa tombolom, za koju se
svake godine upravo natječe naše gradjan-
stvo, da što više namakne zgoditaka i time
podupre društvo, koje po svom radu u
obrani imutka blišnjega, zaslužuje najjed-
niju potporu i najtoplije simpatije. Društvo
se pouzdano nada, da ga naše cijenjeno
gradjanstvo ne će ni ove godine zaboraviti,
te da će ga obiljem darova za tombolu
kao i brojnim pohodom zabave avestranu
poduprijeti, i time i opet pokazati, kako mu
vatrogasno društvo, te njegov moralni i
materijalni uspjeh leži na srcu.

PROSVJETA.

„Slovan“ o Vrasovoj Ljubici. Iz-
vrano uređivani mjesečnik za književnost,
umjetnost i prosvjedu, što čitazi u Ljubljani
pod redakcijom zaslužnog književnika i
našeg znanca Dr. Fr. Ilešića, donosi u
svojoj posljednjoj svesci članak o Vrasovoj
Ljubici. Prištit ga je Dr. Rešić, a u njem is-
nosil i one životopisne podatke, što ih je
prvi donio „Samoborski List“ (3. VI. 1908.)
iz pera našeg suradnika Bogumila Tonija.
List donosi i Wachstova sliku Ljubice, koju
zato mi također prvi iznijeli na svijetu. —
Dr. Rešić pravom tvrdi, da je Vras pod
opjevanjem bratom u IV. dijelu Djuhabija
malo mjesto do crkvice Sv. Ana, u Samo-
boru otkada je gledao vjaku svoje nesudje-
na. To mjesto je iznio je prije više godina
u listu „Nov. Nov.“ B. Tom kao i raz-
loga, koji određivao govore sa to, ina li
došao koji tvrdi, da je to mjesto bilo kod
crkvice sv. Djele u Zagrebu, ali za tu tvr-
daju nema narevani potvrda.

Promet nekretnina.

U II. polugodištu 1910.

I. Kupili su u tom razdoblju:

Lukšić Juro i Verona iz Samobora,
Draga br. 12a od Ivana i Marije Levak,
Draga br. 12, tamo ležeći komad šume i
pašnjaka u površini od 183 č. h. za cijenu
od 186 K.

Guliš Tomo iz Braslovja br. 15 od
Tome Geušića br. 9 iz Cerja njegov dio
oranice u Križeputi za 1400 K.

Bišćan Marko i Tonika iz Gregurić-
brega od mladb. Eduarda i Vjekoslava Kru-
šec oranicu „Njivica“ za 960 K.

Belak Ivan iz Gradne od Marka Ba-
hovca oranicu u Brodovnici donjoj od 1
jutra za 1390 K.

Regović Ivan i Katica Gradišće br. 1.
od Petra Librića „Vrtičnicu“ za 1200 K.

Kirin Mato iz Samobora, Gornji kraj,
od Franje Reizera st. 1 jutro 772 č. h. ora-
nicu „Pozorin“ za 100 K.

Čitarović Imbro, Joža i Juro iz Male
Rakovice od Ivane barunice Lepel dio ora-
nice zvane Zagrepčica od 2 rali za 5000 K.

Herceg Katica iz Samobora, Gornji
kraj 40, od Fanike udove Budi cjelokupne
njezine nepokretnosti za 200 K.

(Nastavit će se.)

Što je sa kanalizacijom Gajeve ulice?

Cijenjeni moj prijatelj i načelnik g.
Čop umjesto da šalje utješujući odgovor
meni i ostalim mojim supatnicima, on kao
da želi i mene označiti kao krivca, što nije
stvar uređena. Pak da to nije smola! 20
godina urgiram uređenje Gajeve ulice, a
sad da budem krivac, što nijesam pristupio
k dražbi... Istina, ja nijesam došao. A
uzrok tome? Reklo mi se, da nadzorna ob-
last ne će potvrditi dražbenog čina, jer ne
predleži nacrt strukovnjaka. Čemu onda da
dolazim, kad sam već unaprijed znao, o čemu
se radi. Biti bi moja nazočnost mogla da pro-
mijeni što na stvari?

Otada je prošlo preko 2 godine, a od
vladnog otpisa od 9. ožujka 1910., na koga
se pozivlje g. Č. bit će doskora i godina.
A Gajeva ulica stoji kao od pamtivijeka!
I zato sam ja digao riječ, da se poduzmu i
osobni koraci kod zem. vlade, ako pis-
meno ne ide. Ako jedan stručnjak ne do-
spijeva radi golema posla, vlada će jamačno
rado i drugog izaslati. Čemu čekanje i
uzaludno čekanje koje ne pomaže baš ništa
stanovnicima Gajeve ulice.

Moj članak bila je kritika žalosnog
stanja Gajeve ulice, ali nijesam imao na umu
nikoga vrijeđati. No jedan moj upit, čini se,
da je g. Č. uzelo ipak kao povredu svoje
osobe, jer ga nazivlje „hotomičnom podva-
lom“. To me je zaboljelo od mog inače
dobrog prijatelja, komu ipak ne ću ni ovako
jazvan, da jednako otpovratim.

Što se tiče Mesničke ulice, ja sam za-
ista kao zastupnik tražio da se najprije u-
redi Gajeva kao najnužnija. Mislio sam onda
da će se to odmah zbiti, a onda bi nepo-
sredno došla na red Mesnička. Nade su me
medjutim prevarile, i danas iza više godina
očitim, da je ovo čekanje puno predugo i za
stanovnike Mesničke ulice. Na to jedino ima
se svesti moj apel u pogledu potonje ulice.

I. Levičar,

mještinski sudac i kućevlasnik iz Gajeve ulice.

Vozni red na samoborskoj željeznici
od 1. listopada 1910. je sljedeći:

Vlak odlazi iz Samobora u Zagreb: u
6 i 9:30 sati prije p., i poslije podne, te u
6 sati uveče

Iz Zagreba u Samobor kreće vlak u
7:45 i 11:30 prije podne, 2:30 poslije podne,
te 7:15 uveče

Odgovorni urednik: dr. Mijo Juratović.

Javna zahvala.

Svemu p. n. gradjanstvu, koje je našeg neprežaljenog supruga, oca, tasta i djeda

Ferdu Ivanščaka

sproveo do hladnog groba ili nam svoje saučesće izrazio budi izrečena naša najdublja hvala.

Napose pak izričemo našu hvalu veleuč. g. dr. Juratoviću za njegovu poštivovnu brigu i trud, te velečasnoj gospodi župniku Franji Forku i kapelanu Fr. S. Forku, za utjehu u teškim časovima, te slav. vojno-veteranskom društvu koje je kod odra počasnu stražu držalo i dragog nam pokojnika korporativno do groba sproveo.

Obitelj Ivanščak.

Rendez-vous Samoboraca u Zagrebu.

Svratište k „Lovačkom rogu.“

Novo i krasno uređjene sobe s električnom rasvjetom. Elegantra restauracija. Izvršna kuhinja, dobro vino i pivo, brza i točna posluga. Cijene umjerene.

M. Pila, svratištar.

K poboljšanju općih prilika bez sumnje će mnogo doprinjeti „Međunarodna pripomoćna zadruga“

„BALKAN“

Ovo je jedina zadruga koja i bez liječničke pregledbe prima sve zdrave osobe, a u dobi od 15 do 80 godina, što ne prima niti jedno osiguravajuće društvo na svijetu.

Držimo da nam je dužnost upozoriti na našu zadrugu, koja je na narodno-gospodarstvenom temelju osnovana, pa je sa svojim neznatnim uplatama pristupačna i najširim slojevima.

Zadruga „Balkan“ dijeli se u kola, u kojima imaše po 400 (u starijim kolima od 60 do 80 god.) odnosno 500 (u mlađim kolima od 15 do 60 god.) zadrugara. Kada jedan zadrugar nekoga kola umre plaćaju ostali zadrugari iz toga kola za njega odnosno posmrtninu, kako to određuju §§ 8. i 9. zadr. pravila. Potpunu visinu uplata svote, bez ikakvih odbitaka isplaćuje zadruga već nakon 6 mjeseci članstva. Posmrtnina se isplaćuje poslije ovoga roka i u slučaju samoubojstva i bez razlike da li je tolo u koje je član upisan popunjeno ili ne. Osim toga podjeljuje zadruga svojim osiromašnijim članovima nakon jednogodišnjeg članstva znatne novčane potpore.

Kolike prednosti pruža zadruga „Balkan“ može se najbolje vidjeti iz toga, što je zadruga svojim zadrugarima do kraja studenoga pr. g. isplatila preko 400.000 K (četiri stotine hiljada kruna) posmrtnina i potpora, te iz sljedeće tabele upisanih pristojbi i uplata:

- 1. za upis osobe u dobi od 15—40 g. plaća se 12 K sa pravom na posmrtninu od 1000 K.
  - 2. za upis osobe u dobi od 41—60 g. plaća se 13 K sa pravom na posmrtninu od 1000 K.
  - 3. za upis osobe u dobi od 61—80 g. plaća se 21 K sa pravom na posmrtninu od 1000 K.
  - 4. za upis osobe u dobi od 61—80 g. plaća se 32 K sa pravom na posmrtninu od 2000 K.
- Kasnije plaća se samo godišnja članarina od 4 K, te maleni posmrtni prisoi koji kod sub 1. spomenute uplatine iznose 2 K.

1.	2.	3.
2.	3.	5.
3.	5.	8.

Sjedište zadruga „Balkan“ jest u Zagrebu (poslovnica: Gundulićeva ulica 29), a podružnica se nalazi u Sarajevu (poslovnica: Ferhadija ulica 59). Zadruga je protokolirana po velesl. kr. sudb. stoln u Zagrebu pod br. 2141 pr. R. 1908/483 i koncesionirana po c. kr. zajedničkom ministarstvu financija u Beču pod br. 10392 B. H. 1908, te stoji pod kontrolom visokog trgovačkog suda u Zagrebu kao i u Sarajevu i oim toga pod nadzorom vis. zem. vlade u Sarajevu. Sve daljne upute podjeljuje odmah ravnateljstvo.

„Međunarodna pripomoćna zadruga“

„BALKAN“

Gundulićeva 29. ZAGREB. Gundulićeva 29.

Telefon br. 323

Podružnica: Sarajevo

Brzojavni naslov: „Balkan“ Zagreb.

Kameni ugljen

po 2 K po mtrc dostavlja u kuću

Makso Škarek

trgovina specijalne robe, Trg Leop. Salvatora.

Prodaje se

dobrovoljno kuća sa vrtom i gospodarskim prostorijama u Šmidhenovoj ulici br. 17, zatim oranica „Sitnica“ i vrt na „Zavrtnici“ — Poblize kod g. Vjekoslava Ivanuševića u Samoboru.

Opće poznata

Ojačeka

MARIJINA

MAST

robi se uspješno protiv pjege, macke za učvršćenje lica, za njegu ruku itd.

Cijene jesu:

1 veliki lončić . . . . K 1,-
1 mali lončić . . . . K 70
Šalje se posrećem i te najmanje 2 velika ili 3 mala lonč.

Ljekarna Miji Boljić poneka.

Ivana Čovorkovića,

OGJEK I., Slavonija.

U Samoboru se dobiva u ljekar-

nici AL. KLEŠČIĆA.

Kupajte

za

Kašelj

promuklost, sluzavost, katar i kašalj hripavac

KAISER-OVE

prane karamele

sa tri omotilke:

5000 svjedoštvi od liječnika i privat. potvrđuju sigurni uspjeh.

Omot 20 i 40 fil., svežanj 60 f.

Udobno se kod

MARKA KLEŠČIĆA

Ljekarnika u Samoboru.

Najbolje brašno

iz prvih priznatih mlinova počevši od 20 fillira dalje po kg, nadalje svježe mandule, grozdice (cvebe), rožice, smokve i maka, kojeg na zahtjev cj. mušterija i samelijem. Slador kg po 88 fillira.

E. Presečki, Samobor

Uspješno se oglašuje u „Samoborskom listu“

Javna zahvala.

Svemu p. n. gradjanstvu, prijateljima i znancima, koji su našeg neprežaljenog sina, brata, odnosno šurjaka

MIRONA pl. PRAUNSPERGERA Hadersdorfskoga

asistenta farmacije i čas. aspiranta 4. bos.-herc. pukovnije

do hladna groba sproveo ili mu vijencima grob okititi budi ovime izrečena naša najdublja hvala.

Napose izričemo još hvalu veleuč. g. dru. Miji Juratoviću za liječničku brigu i neumoran trud, što ga je uložio, da olakša bol i milom pokojniku; veleč. g. župniku i dekani F. Forku, koji je pohadjao pokojnika u teškoj njegovoj bolesti, te g. Kniewaldu, pokojnikovom s. drugu, za dirljivo spomen-slovo, što ga je izrekao nad otvorenim grobom svoga prijatelja. Hvala budi i sl. lovačkom klubu, koji je korporativno pribivao sprovođu dragog nam pokojnika.

Tugujuća obitelj.

Lječilište u Samoboru

zaved sa fizikalno terapijom

kraj Zagreba; prekrasni šumoviti goraki kraj sa ugodnom klimom. Moderno uređenje za hidro- i elektroterapiju, kupelji sa ugljičnom kiselinom, masaža, radiogene kupelji, kupelji sa ozonom, tango i dr.

U liječenje primaju se bolesti živčanoga sustava, kronične bolesti dišnih i probavnih organa, te bolesti izmjene tvari. — Bolničari primaju se u potpunu opskrbu uz najniže cijene.

Upiti se šalju na: „Uprava Lječilišta u Samoboru“.